

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

חג השבועות - CHAG HASHAVUOS

ו-ז' סיון תשנ"ט MAY 21-22, 1999

לכל זמן ועת

הדלקת נרות/יום א' - 7:54 הדלקת נר שבת/יום ב' - 7:55
נץ החמה/יום א' - 5:33 שקיעה/שבת/יום ב' - 8:14
סוקר"ש/מ"א - יום א'-ב' - 8:37 צה"כ/מוצאי שבת יו"ט - 9:04
סוקר"ש/גר"א - יום א'-ב' - 9:13 לשיטת רבינו תם - 9:26

מדעת עליון

בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת קול ואמרה מי גילה לבני רז
זה שמלאכי השרת משתמשין בו ע"כ (שבת פח).

צריך להבין מה הוא הרז הזה? אכן, ידוע כי המלאכים לא רצו שיתנו
התורה לישראל. והנה יש חוקרים האומרים, שהעיקר הוא השגת המצות
בשכל העיוני ולא העשיה בפועל. אמנם כבר חבטו על פניהם החכמים
האמיתיים והראו לדעת, כי ה' דורש מאיתנו לעשות את המצות בפועל, כי
אילו היה רצונו אך להשיגן, יותר טובים וראויים לזה הם המלאכים, בעלי
שכל ומדע, מאשר בן אדם יציר אדמה.

ופירוש האדמו"ר ר' ישראל מטשארטקוב זצ"ל בס' גנוי ישראל שזו
היתה טענת המלאכים, כי הם חשבו דהעיקר הוא העיון והשכל, וע"כ טענו
שטוב יותר שתשאר התורה אצלם. וע"ז השיב להם משה רבינו ע"ה כל
התשובות שתתקיים התורה באופן יותר מושלם כשבני אדם דוקא יקיימוה.
ולזה כיוונו גם בני ישראל כאשר הקדימו נעשה לנשמע, כדי להראות כי
העיקר הוא המעשה ולזה ראויים המה ולא המלאכים, ובזה יצאו מנצחים.
ע"כ אמר הקב"ה "מי גילה לבני רז זה", כי בזה תלוי כל הדבר, אם המעשים
או הבנה הוא העיקר, כי מלאכי השרת משתמשים ורוצים להוכיח כי העיקר
הוא השכל וההשגה, והם הבינו כי העיקר הוא המעשה, וע"ז כולם בפה א'
אמרו "נעשה ונשמע" לכן אמר ה' "מי גילה לבני רז זה".

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם וכו'

The numerical value of "שימה" - place it (into their mouths), is equal
to "בשמחה" - with joy. The words of the Torah are *gladdening*
the heart and should be studied amid a spirit of joy.

The gemarah (ברכות ה.) states: R' Zeira said, "Take note that the way
of the Holy One, Blessed is He, is not the way of flesh and blood. The
way of flesh and blood is that when a man sells an object to his neighbor,
the seller is said (for he had to part with his possession), while the buyer
is happy. However, this is not the way of Hashem. He gave the Torah to
Bnei Yisroel and rejoiced."

What are we to learn from the fact that Hashem rejoiced when He
gave us the Torah? Answers R' Avrohom Hakohen Pam Shlit"a that
this teaches us that joy is a primary factor in the proper transmission of
Torah. Hashem, who "teaches Torah to His people Israel", does so with
great joy. Similarly, every teacher of Torah must impart the Torah's
teachings with joy and enthusiasm, for only in this way, will His words
leave their desired impression upon his students.

הלכה ברורה בענין הלכות שבועות

Shavuos is the only scriptural Yom Tov on which there is a custom to
also partake of dairy foods, especially on the first day. Many fulfill this
custom in the following way: Halachah states that Kiddush on Shabbos
and Yom Tov should be recited in conjunction with a meal - קידוש
במקום סעודה. One may fulfill this requirement by eating the necessary
amount of bread, cake or other food of the five grains, following the
recital of Kiddush over a cup of wine. On Shavuos day, many serve dairy
foods such as cheesecake or blintzes with Kiddush, and later eat a meat
meal. Since these grain foods are considered a form of bread, partaking
of them and then eating bread at the festival meal, is considered a
remembrance of the *two loaves of bread* in the *בית המקדש* - שתי הלחם.

THIS ISSUE SPONSORED IN HONOR OF
MR. AND MRS. MATTES & DEVORAH FRIEDMAN
AND THEIR CHILDREN, TUVIA AND SHLOMO
For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

face the Talmidim and went on with his *Shmuess*.

Those near R' Aharon noticed that for the remainder of the *Shmuess*, his head was down. A talmid who sat only a few feet away recalled that from that point on, he could not concentrate anymore on the *Shmuess*. He could not take his eyes off the Rosh Yeshivah, R' Aharon, who had his head underneath the top of the shtender and was crying like a child.

R' Aharon, the classic *toiler in Torah study* - עומל בתורה - had taken R' Elya's words "אדם לעמל יולד" and applied them to himself as if they had been words of reproof. It seemed that he was making a *personal reckoning*, lest his own effort and toil in Torah study be lacking in any way - though it is hard to imagine how this could have been possible of R' Aharon.

When the *Shmuess* had ended, the floor beneath R' Aharon's seat was soaked with tears!

TORAH GEMS

והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ וכו' (שמות יט-ה)

Chazal metaphorically describe the giving of the Torah at Har Sinai as a "wedding ceremony" - between Hashem and the Bnei Yisroel. Rashi there relates how Hashem's *shechinah* - divine presence, went forth to meet Bnei Yisroel, just as a Chosson goes out to greet his bride. Just before the Chuppah, Hashem tells them "והייתם לי סגולה מכל העמים" - *And you shall be my treasure among the nations.....*

R' Henoch Leibowitz Shlit"a elucidates this Possuk. When a person receives a great deal of love from Hashem, his attention and thoughts become involved with this relationship, to the exclusion of anyone else. While he becomes aware of the love bestowed upon him, he loses some appreciation of being selected from a large field of candidates. He forgets how special he is in Hashem's eyes and Hashem's love is no longer as meaningful to him, because to a slight degree, he feels there is no one else for Hashem to love. It is this phenomenon that we see from the Possuk "*My treasure from among the nations*". Of course we know that there are many nations on the earth, but this knowledge becomes clouded in our emotional enrapture. We lose sight of the fact that Hashem could shower his affection on so many others instead of us.

הכל מודים בעצרת בעיני נמי "לכם". מ"ט יום שניתנה בו תורה הוא (פסחים סח.)

פרש"י שישמח בו במאכל ובמשתה להראות שנוח ומקובל יום שנתנה בו תורה ע"כ. וק"ק דזה היה שייך אם היה משמח מעצמו, אבל מאחר שיש בו מצוה דבעינן "לכם", אין בו הוראה וראיה שנוח ומקובל עליו שהרי מוכרח לקיים מצוה?

ונראה לבאר מו"ר ר' אלעזר פרידמאן שליט"א בס' שמחת יחזקאל

שבאמת כיון שהוא יום מתן תורה, ויש אפשרות להשיג מעלות עליונות ואורות נשגבות ע"י לימוד ועמל התורה ביום הזה, א"כ כל בן ישראל שואף וחפץ להיות שקוע לגמרי ברוחניות ולא לבטל אף רגע בענינים אחרים - אפילו על דברים הנצרכים לו כאכילה ושינה. אולם כיון שהתורה ציוותה עליו לאכול ולשתות - היינו "לכם" - והוא עושה כן מחמת הציווי וזה נגד רצונו הפנימי, בזה הוא מראה שנוח ומקובל יום שנתנה בו התורה. כי זה כל התורה, שהיא ציווי ה' לאדם שהוא יבטל רצונו לרצון התורה.

מעשה אבות....סימן לבנים

אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר (ברכות כח:)

During the 1950's, the great Ba'al Mussar, **R' Eliyohu Lopian ZT"L**, (then Mashgiach at Yeshivah Knesses Chizkiyah in Eretz Yisroel) visited America, and he accepted an invitation to deliver a *Shmuess* - ethical discourse, at Beis Medrash Govoha in Lakewood, New Jersey.

The *Shmuess* was held on a hot summer day. The air-conditioning system in the Beis Medrash was old and noisy: it had been shut off so that R' Elya, who was then in his eighties, could be heard. After speaking in his typically powerful manner for forty-five minutes, R' Elya said, "What I have said thus far is by way of introduction." He then withdrew a handkerchief from his pocket and wiped the perspiration from his brow.

The Rosh Yeshiva, **Hagaon R' Aharon Kotler ZT"L**, leaned over his shtender from his seat near the Aron Hakodesh, and said to R' Elya, "You do not have to continue right away. Perhaps you should rest a few minutes and then continue."

R' Elya turned to R' Aharon, and in a tone of wonderment said, "אדם לעמל יולד!" - *Man was created to toil (in Torah)!* He turned back to